

GOIC 15/06

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 44091

Kl. 42 c, 11/01

Leon Sylber

Pruszków, Polska

Rozłączana lata niwelacyjna

Patent trwa od dnia 12 kwietnia 1960 r.

Laty niwelacyjne znajdujące się obecnie w użyciu, są ciężkie i niewygodne w transporcie. Poza tym poszczególne konstrukcje stosowanych lat posiadają następujące wady: Przy stosowaniu lat na zawiasach zwłaszcza w terenie płaskim, gdzie odczyty nie sięgają ponad 2 metry górna połowałaty staje się zbyt ciężka i utrudnia, a nawet — w czasie silnego wiatru — uniemożliwia pomiar. Również przy niwelacji punktów znajdujących się w pomieszczeniach niskich i przy dowiązaniu ciągów do reperów usytuowanych na budynkach napotyka się niekiedy na poważne trudności.

Przy stosowaniu lat typu francuskiego górna połówka ześlizguje się wzdłuż dolnej, obarczając pomiar błędnymi odczytami oraz wymagając dokładnego sprawdzenia prawidłowości skreśleniałaty przy jej wydłużeniu.

Przy używaniu lat typu angielskiego w przypadku ścisłego dopasowania otworu wyjściowegołaty często zacinają się, a przy wykonaniu większego otworu — chlebczą. Poza tym

drobny podział czwartego metra znacznie skraca zasięg pracy.

W latach konstrukcji inż. Grabowskiego przy pracy w terenie płaskim, pozwalającym na używaniełaty dwumetrowej długości, górna połówka nie może być zawieszona na dolnej, również złączenie dwóch połówek zajmuje dużo czasu.

Rozłączana lata niwelacyjna według wynalazku usuwa wymienione wady konstrukcyjne. Jednocześnie dzięki bardziej ekonomicznemu rozmieszczeniu podziałki i ocyfrowania, jak również zmniejszeniu ciężaru okuć, waga takiejłaty została zmniejszona z 7 kg do 2,5 kg, a szerokośćłaty do 4,5 cm. Wartość technicznałaty została przy tym w pełni zachowana, a mianowicie odczyty można wykonywać z takiej samej odległości, jak przy latach obecnie używanych.

Na rysunkach są przedstawione przykłady wykonania rozłączanych lat niwelacyjnych według wynalazku z uwidocznioną podziałką i ocyfrowaniem.

Fig. 1 przedstawia łątę dwuczęściową, fig. 2 — łątę trzycięściową, a fig. 3 i 4 — łąty wykonane według fig. 1 i 2 z okuciem umieszczonym z boku.

Rozłączana łąta niwelacyjna wykonana według fig. 1 składa się z dwóch części, które w stosunku do siebie mogą znajdować się w trzech różnych położeniach, a mianowicie w położeniu złożonym podziałką wewnątrz (fig. 1-a) używanym do transportu, w położeniu rewersyjnym z podziałką na zewnątrz (fig. 1-b) i w położeniu złożonym na całą długość (fig. 1-c, d, e, f). Złączanie poszczególnych części łąt dokonuje się za pomocą haków 1 oraz zatrzasku 2. Na czas transportu poszczególnych części skręca się śrubami 3, które w czasie pracy pozostają na dolnej łącie, a w czasie transportu mogą służyć do umocowania paska 4 (fig. 2). Łąta używana jako rewersyjna umożliwia kontrolowanie odczytów, tak przy zdjęciach tachymetrycznych, jak i przy robotach niwelacyjnych. Rewersyjność może być stosowana do 2 metrów wysokości (fig. 1-b).

Rozłączana łąta niwelacyjna wykonana według fig. 2 składa się z trzech części, co pozwala na zmniejszenie długości łąty w czasie transportu do 130 cm. Połączenie poszczególnych części jest takie same, jak w łącie według fig. 1.

Łąty wykonane według fig. 3 i 4 różnią się od łąt wykonanych według fig. 1 i 2 tym, że okucia są umocowane z boku, co pozwala na umieszczenie podziałki i ocyfrowania w jednej

plaszczyźnie i zwiększa dokładność odczytywania w miejscach złącz poszczególnych części.

Zastrzeżenia patentowe

1. Rozłączana łąta niwelacyjna, znamienna tym, że składa się z dwóch lub więcej części, na których są tak umieszczone podziałka i ocyfrowanie (fig. 1 — 4), że szerokość łąty jest zmniejszona do 4,5 cm, przy czym przydatność łąty w pełni odpowiada wymaganym warunkom.
2. Rozłączana łąta niwelacyjna według zastrz. 1, znamienna tym, że zawiera haki (1) i zatrzaski (2), za pomocą których łączy się poszczególne części oraz śruby (3) do skręcania łąty na czas transportu, przy czym śruby te w czasie pracy pozostają w dolnej części łąty, a w czasie transportu służą do umocowania paska (4).
3. Rozłączana łąta niwelacyjna według zastrz. 1 — 2, znamienna tym, że stanowi również łątę rewersyjną, pozwalającą do kontrolowania odczytów tak przy zdjęciach tachymetrycznych, jak i przy robotach niwelacyjnych.
4. Odmiana rozłączanej łąty niwelacyjnej według zastrz. 1, 2, 3, znamienna tym, że okucia łąty są umieszczone z boku, a zatrzask (2) służy jednocześnie do złączenia łąt na czas transportu.

Leon Sylber

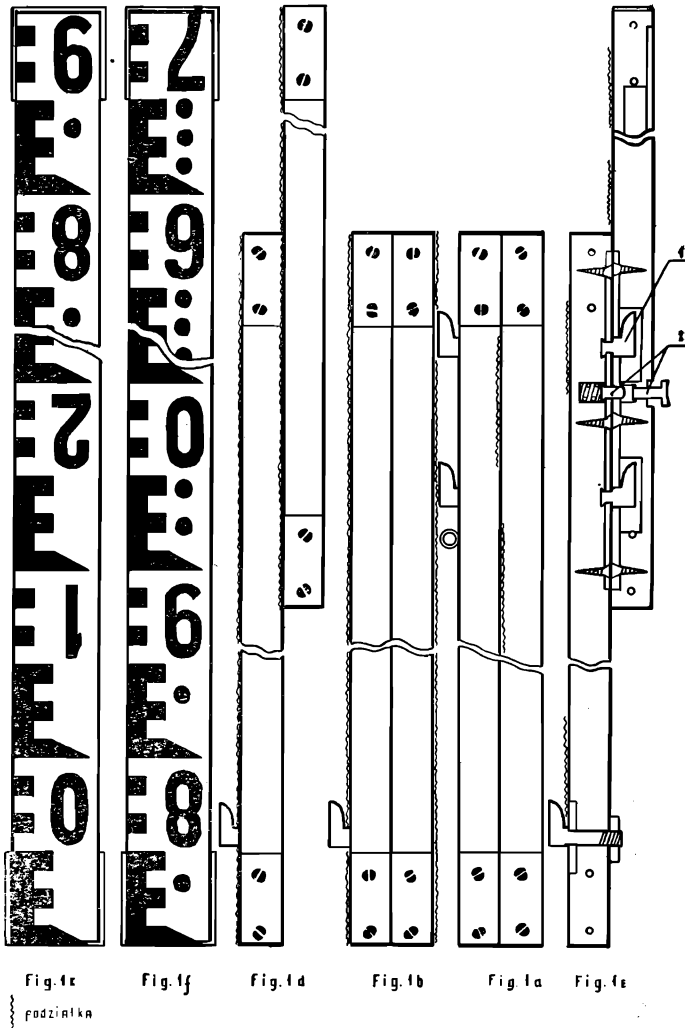

Fig. 1

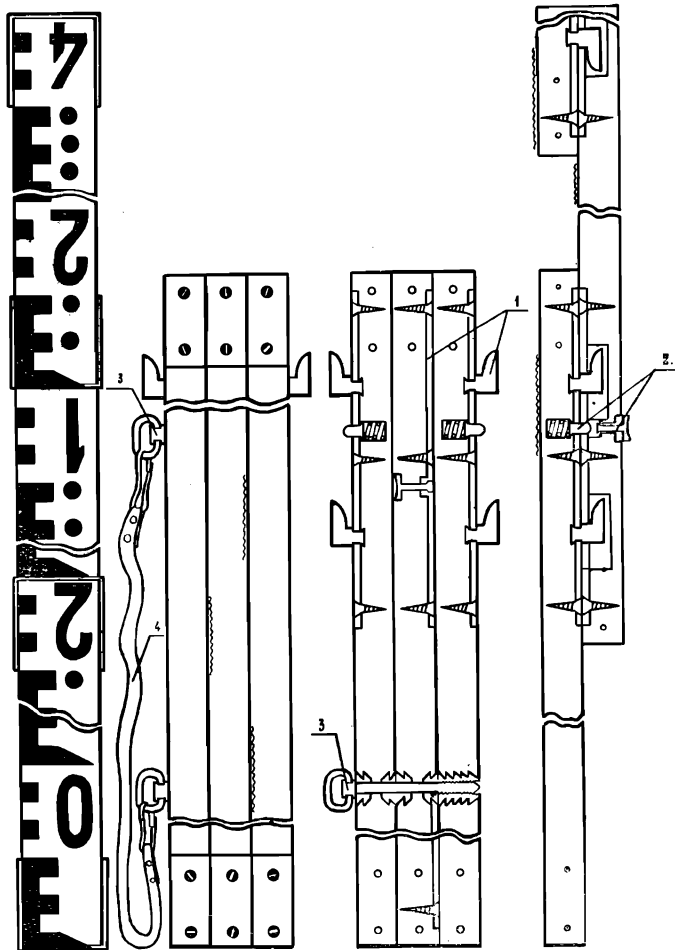

Fig. 2

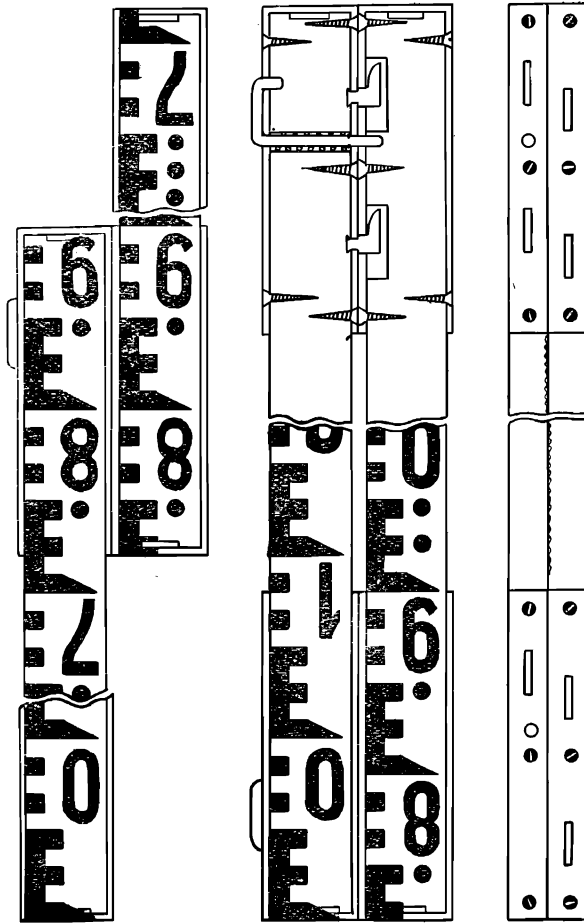

Fig. 3

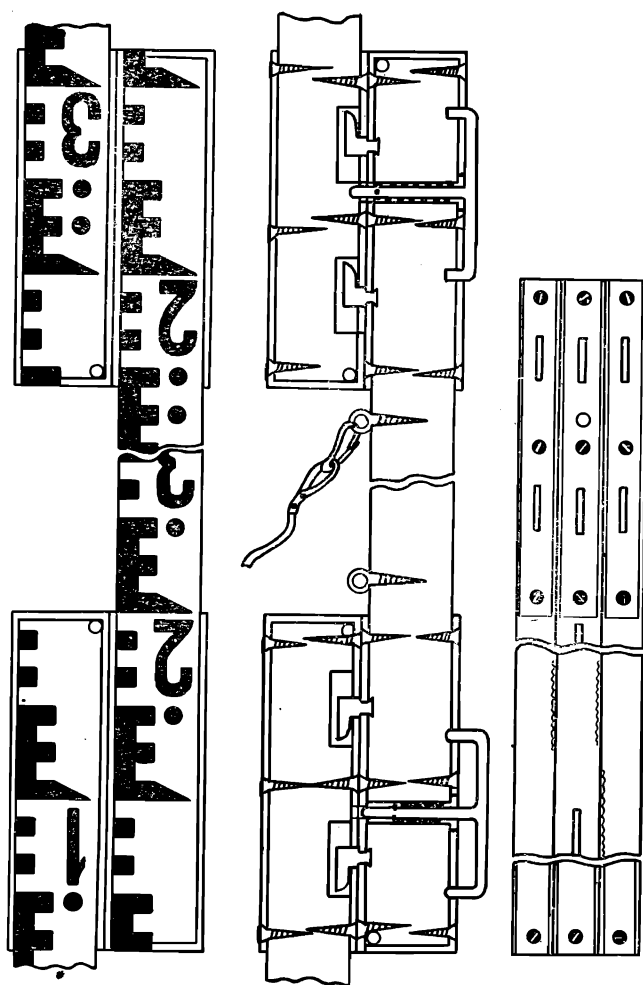

Fig. 4